

UOHSX004NDGS

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ROZHODNUTÍ

Č. j.: ÚOHS-S544/2012/KS-20803/2012/840/RPI

Brno 5. 11. 2012

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení sp. zn. ÚOHS-S544/2012/KS, zahájeném dne 14. 9. 2012 podle § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a § 15 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s § 21 téhož zákona, na základě návrhu účastníka řízení, společnosti Česká lékárna,a.s., se sídlem Brno, Palackého třída 105, IČ: 26230071, zastoupeného Mgr. Robertem Nešpůrkem, LL.M., advokátem, se sídlem Praha 1, Týn 1049/3, na povolení spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 a násl. téhož zákona, vydává toto

ROZHODNUTÍ:

Spojení soutěžitelů Česká lékárna,a.s., se sídlem Brno, Palackého třída 105, IČ: 26230071, na straně jedné, a Lékárny Lloyds s. r. o., IČ: 49688596, a Lloyds Holding CZ s.r.o., IČ: 45276650, obě se sídlem Praha 5 - Smíchov, Nádražní 344/23, na straně druhé, ke kterému má dojít dle § 12 odst. 3 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, na základě „Smlouvy o převodu obchodního podílu“, uzavřené dne 13. 8. 2012 společnostmi Admenta Deutschland GmbH, se sídlem Spolková republika Německo, Stuttgart, Neckartalstraße 155, jako prodávajícím, a Česká lékárna,a.s., jako kupujícím, v jejímž důsledku má společnost Česká lékárna,a.s. nabýt 96,7% obchodní podíl na společnosti Lékárny Lloyds s.r.o. a 100% obchodní podíl na společnosti Lloyds Holding CZ s.r.o., a tím i získat možnost tyto společnosti výlučně kontrolovat, se dle § 16 odst. 2 ve spojení s § 17 odst. 4 téhož zákona,

POVOLUJE

za podmínky splnění těchto závazků ve prospěch zachování účinné hospodářské soutěže, které v průběhu správního řízení účastník řízení přijal:

- I. Účastník řízení, společnost Česká lékárna, a.s., se sídlem Brno, Palackého třída 105, IČ: 26230071, se zavazuje k tomu, že za běžných obchodních podmínek převede nebo zajistí převod lékárny aktuálně provozované společností [...obchodní tajemství...], na adrese [...obchodní tajemství...] (dále jen „Lékárna Trutnov A“), na takového nabyvatele, který v době realizace daného převodu bude na účastníkovi řízení vlastnicky, finančně a personálně nezávislý a který má předpoklady k udržení a rozvoji Lékárny Trutnov A, a to ve lhůtě do [...obchodní tajemství...] od právní moci tohoto rozhodnutí o povolení spojení soutěžitelů, přičemž konečný výběr kupujícího podléhá předchozímu souhlasu ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.
- II. Účastník řízení, společnost Česká lékárna, a.s., se sídlem Brno, Palackého třída 105, IČ: 26230071, se zavazuje k tomu, že za běžných obchodních podmínek převede nebo zajistí převod lékárny aktuálně provozované společností [...obchodní tajemství...], na adrese [...obchodní tajemství...] (dále jen „Lékárna Trutnov B“), na takového nabyvatele, který v době realizace daného převodu bude na účastníkovi řízení vlastnicky, finančně a personálně nezávislý a který má předpoklady k udržení a rozvoji Lékárny Trutnov B, a to ve lhůtě do [...obchodní tajemství...] od právní moci tohoto rozhodnutí o povolení spojení soutěžitelů, přičemž konečný výběr kupujícího podléhá předchozímu souhlasu ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.
- III. Účastník řízení, společnost Česká lékárna, a.s., se sídlem Brno, Palackého třída 105, IČ: 26230071, se zavazuje k tomu, že za běžných obchodních podmínek převede nebo zajistí převod lékárny aktuálně provozované společností [...obchodní tajemství...], na adrese [...obchodní tajemství...] (dále jen „Lékárna Frýdlant“), na takového nabyvatele, který v době realizace daného převodu bude na účastníkovi řízení vlastnicky, finančně a personálně nezávislý a který má předpoklady k udržení a rozvoji Lékárny Frýdlant, a to ve lhůtě do [...obchodní tajemství...] od právní moci tohoto rozhodnutí o povolení spojení soutěžitelů, přičemž konečný výběr kupujícího podléhá předchozímu souhlasu ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.
- IV. Závazky dle bodů I. až III. spočívající v převodu Lékárny Trutnov A, Lékárny Trutnov B a Lékárny Frýdlant (společně dále též „Předmět převodu“) se v každém jednotlivém případě vztahují na i) hmotná i nehmotná aktiva, která jsou nezbytná pro zajištění životaschopnosti a konkurenceschopnosti Předmětu převodu, ii) veškeré smlouvy, nájmy, závazky a objednávky vztahující se k Předmětu převodu, a to včetně záznamů o zákaznících, úvěrech a jiných záznamech vztahujících se k Předmětu převodu a iii) zaměstnance.
- V. Účastník řízení, společnost Česká lékárna, a.s., se sídlem Brno, Palackého třída 105, IČ: 26230071, se zavazuje k tomu, že do dne realizace závazků dle bodů I. až III. nebude Předmět převodu zatěžovat nad rámec běžné provozní činnosti tak, aby zůstala

zachována celková hodnota Předmětu převodu ke dni vydání tohoto rozhodnutí o povolení spojení soutěžitelů.

VI. Účastník řízení, společnost Česká lékárna, a.s., se sídlem Brno, Palackého třída 105, IČ: 26230071, se zavazuje zajistit, že po dobu 5 let ode dne realizace závazků dle bodu I. až III. se on sám, osoba jím přímo či nepřímo kontrolovaná, osoba, která přímo či nepřímo kontroluje účastníka řízení, nebo osoba, kterou přímo či nepřímo kontroluje stejná osoba, která přímo či nepřímo kontroluje účastníka řízení, nestane vlastníkem či provozovatelem Předmětu převodu, respektive hmotných a nehmotných aktiv nezbytných pro zajištění životaschopnosti a konkurenceschopnosti Předmětu převodu.

VII. Účastník řízení, společnost Česká lékárna, a.s., se sídlem Brno, Palackého třída 105, IČ: 26230071, se zavazuje k tomu, že splnění závazků spočívajících v převodu Předmětu převodu doloží Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže nejpozději do jednoho měsíce od uplynutí lhůty stanovené v bodech I. až III.

ODŮVODNĚNÍ

1. Skutečnost, že se Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) předmětným spojením zabývá, byla v souladu s § 16 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon“), zveřejněna v Obchodním věstníku č. 39/2012 ze dne 26. 9. 2012. Tato skutečnost byla současně zveřejněna na internetových stránkách Úřadu. V pětidenní lhůtě k tomu stanovené Úřad obdržel námítky některých třetích subjektů proti uvedenému spojení soutěžitelů.
2. Ve snaze využít všechny dostupné způsoby k získání informací potřebných k náležitému zjištění skutkového stavu a posouzení dopadů spojení na hospodářskou soutěž v oblasti dotčené předmětným spojením soutěžitelů Úřad rovněž oslovil vybrané konkurenty spojujících se soutěžitelů s žádostí o poskytnutí informací a stanovisek. Některé z Úřadem oslovených subjektů pak ve svých odpovědích rovněž vyjádřily svoje námítky proti posuzovanému spojení soutěžitelů.
3. Na základě zhodnocení získaných informací dospěl Úřad v průběhu první fáze řízení k závěru, že posuzované spojení soutěžitelů předběžně vzbuzuje vážné obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže na některých relevantních trzích.
4. Ve snaze odstranit Úřadem identifikované předběžné obavy z narušení hospodářské soutěže navrhl účastník řízení závazky ve prospěch zachování účinné soutěže, kterými by Úřad mohl podmínit své rozhodnutí o povolení spojení soutěžitelů. Protože účastník řízení navrhl v první fázi řízení, tedy v průběhu 30 dnů od zahájení řízení, závazky k zachování účinné hospodářské soutěže, lhůta pro vydání rozhodnutí stanovená v § 16 odst. 2 zákona se v souladu s § 17 odst. 4 zákona prodloužila o 15 dnů, tedy do 5. listopadu 2012.
5. Při posuzování spojení soutěžitelů Úřad vycházel zejména z návrhu na povolení spojení, dotazníku k povolení spojení, listiny zakládající spojení, výročních zpráv a účetních závěrek spojujících se soutěžitelů nebo informací jimi doplněných v průběhu správního řízení a dalších všeobecně známých skutečností týkajících se spojujících se soutěžitelů. Dále Úřad

vycházel z vyjádření a stanovisek třetích subjektů k předmětnému spojení. Zohlednil také svoji předchozí rozhodovací praxi a přihlédl i k rozhodovací praxi Evropské komise, ale i dalších soutěžních úřadů členských států Evropské unie. Rovněž vzal v potaz informace, jež shromáždil v průběhu správního řízení sp. zn. ÚOHS-S559/2012/KS vedeného ve věci návrhu na povolení spojení Aitor one a.s., se sídlem Praha 2 – Vinohrady, Moravská 1687/34, IČ: 24176788 (dále jen „Aitor“), a GEHE Pharma Praha , spol. s r.o., se sídlem Praha 5 – Smíchov, Nádražní 344/23, IČ: 14888742 (dále jen „GEHE“), a správního řízení sp. zn. ÚOHS-S577/2012/KS vedeného ve věci žádosti společnosti Aitor o udělení výjimky ze zákazu uskutečňování výše nadepsaného spojení soutěžitelů dle § 18 odst. 3 zákona.

I. Notifikační podmínky

6. K navrhovanému spojení soutěžitelů má dojít na základě „Smlouvy o koupi obchodního podílu“, kterou dne 13. 8. 2012 uzavřela společnost Admenta Deutschland GmbH, se sídlem Spolková republika Německo, Stuttgart, Neckartalstraße 155, jako prodávající, a společnost Česká lékárna, a.s., se sídlem Brno, Palackého třída 105, IČ: 26230071 (dále jen „Česká lékárna“), jako kupující. Podle uvedené smlouvy má společnost Česká lékárna nabýt 96,7% obchodní podíl na společnosti Lékárny Lloyds s. r. o., se sídlem Praha 5 - Smíchov, Nádražní 344/23, IČ: 49688596 (dále jen „Lékárny Lloyds“), a 100% obchodní podíl na společnosti Lloyds Holding CZ s.r.o., se sídlem Praha 5 - Smíchov, Nádražní 344/23, IČ: 45276650 (dále jen „Lloyds Holding“), v důsledku čehož má společnost Česká lékárna získat možnost vykonávat rozhodující vliv, a tím i kontrolu, na činnost těchto společností.
7. Kontrolou se pro účely zákona rozumí možnost vykonávat na základě právních nebo faktických skutečností rozhodující vliv na činnost jiného soutěžitele, a to na základě vlastnického práva nebo práva k užívání podniku kontrolovaného soutěžitele, nebo práva či jiné právní skutečnosti, které poskytují rozhodující vliv na složení, hlasování a rozhodování orgánů kontrolovaného soutěžitele. Posuzovaná transakce naplňuje znaky změny kontroly ve smyslu § 12 odst. 4 zákona a představuje tak spojení soutěžitelů podle § 12 odst. 3 zákona.
8. V dalším kroku se Úřad zabýval otázkou, zda předmětné spojení splňuje také druhé notifikační kritérium, stanovené v § 13 zákona. Vzhledem k tomu, že celkový čistý obrat spojujících se soutěžitelů dosažený za poslední účetní období na trhu České republiky je vyšší než 1,5 miliardy Kč a alespoň dva spojující se soutěžitelé dosáhli každý za poslední účetní období na trhu České republiky čistého obratu vyššího než 250 milionů Kč, je notifikační podmínka stanovená v § 13 písm. a) zákona splněna. Navrhované spojení soutěžitelů tak podléhá povolení Úřadu.

II. Charakteristika spojujících se soutěžitelů

9. Společnost **Česká lékárna** na území České republiky provozuje síť lékáren Dr. Max,¹ jejímž prostřednictvím prodává konečným zákazníkům léčiva, zdravotnické prostředky, potravní doplňky a ostatní běžný lékárenský sortiment. Společnost Česká lékárna je součástí podnikatelské skupiny kontrolované společností PENTA HOLDING LIMITED (dále jen „skupina PENTA“), která působí prostřednictvím svých dceřiných společností v oblasti investování do kapitálu soukromých společností (*private equity*) v oblasti střední a východní Evropy. V České republice působí skupina PENTA mj. ve farmaceutickém průmyslu, a to v oblasti provozování

¹ Do této sítě náleží i lékárna společnosti Lékárna F+G s.r.o., která, ač se jedná o samostatný právní subjekt, je provozována pod značkou Dr. Max.

lékáren a jiných zdravotnických zařízení (ambulantní zdravotní péče a medicínsko-diagnostické laboratorní služby)², dále v oblasti velkoobchodní distribuce léčiv,³ v oblastech strojírenství, výroby a oprav letecké techniky, maloobchodního prodeje potravin a potřeb pro domácí zvířata nebo provozování kurzových sázek.

10. Společnost **Lékárny Lloyds** provozuje na území České republiky síť lékáren Lékárny Lloyds a jejím prostřednictvím tedy působí v oblasti maloobchodního prodeje léčiv, zdravotnických prostředků, potravních doplňků a dalších lékárenských produktů (dále společně též „léčiva“). Jako vedlejší činnost sloužící podpoře hlavního předmětu podnikání současně poskytuje společnost Lékárny Lloyds související služby (administrativní, marketingové, či služby řízení lidských zdrojů) jednotlivým lékárnám náležícím do této sítě.
11. Společnost **Lloyds Holding** svojí činností poskytuje zejména finanční a IT podporu společnosti Lékárny Lloyds, která je jejím výhradním odběratelem.
12. Před uskutečněním posuzované transakce náleží společnosti Lékárny Lloyds a Loyds Holding do podnikatelské skupiny, v jejímž čele stojí společnost Celesio AG, která je celosvětově činná zejména v oblasti maloobchodního i velkoobchodního prodeje léčiv a ostatních zdravotních prostředků. V České republice byla společnost Celesio AG kromě citovaných společností také činná prostřednictvím společnosti GEHE působící v oblasti velkoobchodní distribuce léčiv a ostatních zdravotnických prostředků, nicméně dne 26. 10. 2012 Úřad vydal rozhodnutí č.j. ÚOHS-S559/2012/KS-20170/2012/840/RPI, kterým povolil spojení soutěžitelů, v jehož důsledku má dojít k převodu 100% obchodního podílu na společnosti GEHE na společnost Aitor ze skupiny PENTA (dále též „Vertikální rozhodnutí“). Vertikální rozhodnutí nabylo právní moci dne 31. 10. 2012.

III. Vymezení relevantních trhů

13. Za účelem zjištění, zda navrhované spojení soutěžitelů nebude mít za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, zejména proto, že by jím vzniklo nebo bylo posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů nebo některého z nich, Úřad vymezuje relevantní trh. Relevantním trhem je v souladu s § 2 odst. 2 zákona trh zboží, které je z hlediska jeho charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území.
14. Při vymezování relevantních trhů v jednotlivých případech spojení soutěžitelů, k nimž dochází podle § 12 odst. 3 zákona, se Úřad zaměřuje na činnosti, které na území České republiky provozuje soutěžitel, nad nímž je získávána kontrola, a z nich pak zejména na takové, které se zároveň překrývají s činnostmi soutěžitele kontrolu nabývajícího, dále pak na takové, které na ně vertikálně navazují či jim předcházejí.
15. Z výše uvedeného výčtu činností spojujících soutěžitelů vyplývá, že spojením dotčenou oblastí je především maloobchodní prodej léčiv, ve které působí jak společnost Lékárny Lloyds, tak společnost Česká lékárna. Spojením dotčena je také oblast velkoobchodní distribuce léčiv a zdravotnických prostředků, neboť posuzovaným spojením dojde v důsledku navýšení celkového počtu lékáren provozovaných společnostmi Česká lékárna rovněž

² Činnosti skupiny PENTA v oblasti poskytování medicínsko-diagnostických laboratorních služeb mají být dle vyjádření účastníka řízení v blízké budoucnosti ukončeny.

³ Rozhodnutím č.j. ÚOHS-S559/2012-20170/2012/KS Úřad povolil spojení, v jehož důsledku společnost Aitor, která je součástí Skupiny PENTA, získala možnost kontrolovat společnost GEHE.

k posílení vertikální vazby mezi velkoobchodním distributorem (GEHE) a řetězcem lékáren (Dr. Max).

16. Pokud jde o prodej léčiv spotřebitelům, Úřad v předchozí rozhodovací praxi v této oblasti vymezoval věcně relevantní trh jako trh provozování lékáren. Ačkoli takové vymezení relevantního trhu věcně odpovídá maloobchodnímu prodeji zboží nabízeného v lékárnách, má Úřad za to, že označení této činnosti jako maloobchodní prodej léčiv přesněji vystihuje povahu poskytovaných služeb a mimoto snáze umožní odlišit tuto činnost od vertikálně předcházející (*upstream*) činnosti, tj. velkoobchodní distribuce léčiv, kterou se, jak bylo konstatováno, v posuzovaném případě Úřad rovněž zabývá.
17. Maloobchodním prodejem léčiv se zabývají lékárny, které prodávají dotčené produkty především konečným spotřebitelům. V dané oblasti lze rozlišovat dva základní typy lékáren, a to tzv. ústavní lékárny a tzv. veřejné lékárny. Ústavní lékárny jsou provozovány v areálech nemocnic, které na rozdíl od veřejných lékáren ve výrazně větší míře dodávají léčiva právě do těchto nemocnic.
18. S ohledem na dané charakteristiky různých typů lékáren by tak bylo možné oblast maloobchodního prodeje léčiv členit na maloobchodní prodej léčiv do zdravotnických zařízení a maloobchodní prodej konečným spotřebitelům (tj. prostřednictvím veřejných, ale i ústavních, lékáren). Další v úvahu přicházející členění maloobchodního prodeje léčiv lze spatřovat v rozdělení prodávaného zboží v závislosti na tom, zda se jedná o léčiva na lékařský předpis či léčiva prodejná bez lékařského předpisu.
19. S ohledem na skutečnost, že činnosti spojujících se soutěžitelů se v oblasti maloobchodního prodeje překrývají, a to pouze ve vztahu k veřejným lékárnám, s vědomím toho, že prakticky veškeré lékárny nabízejí jak léčiva na lékařský předpis, tak i léčiva prodejná bez předpisu, a jednotlivé lékárny si navzájem cenově konkurují jak při prodeji léčiv na lékařský předpis, tak při prodeji volně prodejných léčiv, Úřad nepovažuje za nezbytně nutné pro účely posouzení dopadů horizontálního propojení spojujících se soutěžitelů rozlišovat prodej léčiv prostřednictvím veřejných či ústavních lékáren, ani prodej léčiv na předpis či prodej volně přístupných léčiv.
20. S přihlédnutím ke všem shora uvedeným okolnostem Úřad v posuzovaném případě vymezil pro účely tohoto správního řízení produktový relevantní trh jako **trh maloobchodního prodeje léčiv konečným spotřebitelům**.
21. Při vymezování relevantního trhu maloobchodního prodeje léčiv konečným spotřebitelům z hlediska geografického Úřad vycházel z následujících úvah. Konečný spotřebitel je při svém výběru lékárny omezen několika faktory, a to zejména časovou a dopravní dostupností lékárny, která mnohdy může být ovlivněna i zdravotním stavem spotřebitele. Z tohoto důvodu spotřebitel považuje za relevantní oblast, v níž poptává léčiva, popřípadě hledá alternativní dodavatele předmětného zboží, pouze lokální, tj. regionálně omezené, území. Ve své předcházející praxi Úřad považoval za geograficky relevantní trh zpravidla dojezdovou vzdálenost cca 20 minutové jízdy autem okolo místa spotřebitele, resp. okolo umístění lékáren spojujících se soutěžitelů, přičemž s ohledem na potřebu určitého zjednodušení, respektive schopnost získání relevantních dat, byl posuzován dopad na trhy maloobchodního prodeje léčiv na území jednotlivých okresů, popřípadě větších měst, České republiky.⁴ Aplikací totožného přístupu by dotčený relevantní trh maloobchodního prodeje léčiv konečným spotřebitelům byl geograficky vymezen územím okresů, na nichž se činnosti

⁴ Např. viz rozhodnutí Úřadu S134/02 *Lékárny Lloyds/CSS Kastor* nebo S181/2006 *LOREA INVESTMENT LIMITED/Česká lékárna*.

spojujících se soutěžitelů překrývají, tj. okresů i) Brno – město, ii) Brno – venkov, iii) České Budějovice, iv) Frýdek – Místek, v) Hodonín, vi) Hradec Králové, vii) Chrudim, viii) Jihlava, ix) Karlovy Vary, x) Karviná, xi) Liberec, xii) Mělník, xiii) Náchod, xiv) Nymburk, xv) Olomouc, xvi) Ostrava – město, xvii) Pardubice, xviii) Plzeň, xix) Praha – Východ, xx) Teplice, xxi) Trutnov, xxii) Ústí nad Labem, xxiii) Vsetín, xxiv) Vyškov, xxv) Zlín a dále pak xxvi) na území Hlavního města Praha.⁵

22. Z praxe Evropské komise, ale i dalších soutěžních orgánů členských států Evropské unie, však vyplývá, že geograficky relevantní území, ve kterém konečný spotřebitel vyhledává své dodavatele léčiv, může být vymezeno i výrazně užším způsobem.⁶ S ohledem na skutečnost, že v oblasti maloobchodního prodeje léčiv se činnosti spojících se soutěžitelů v tomto konkrétním případě na rozdíl od většiny předchozích Úřadem posuzovaných případů překrývají nejen v rámci okresů, ale i na území řady jednotlivých měst či obcí, přičemž jednotlivé lékárny spojících se soutěžitelů se na území těchto měst či obcí nacházejí v okruzích podstatně menších než shora uvedená 20 minutová dojezdová vzdálenost, posuzoval Úřad otázku, zda se pro účely správného posouzení dopadů tohoto spojení na hospodářskou soutěž není třeba zabývat i jednotlivými geograficky podstatně užšími územími, než jak by odpovídalo pojetí geograficky relevantních trhů vymezených územím jednotlivých výše uvedených okresů.
23. Úřad se tedy při svém šetření a při úvahách o teorii možné soutěžní újmy v důsledku předmětného spojení zabýval jeho dopady na obou zmíněných geografických úrovních, tj. jak na úrovni okresů tak i úrovni obcí. V této souvislosti Úřad rovněž zvažoval přístup Evropské komise, či britského *Office for Fair Trading*, které v některých rozhodnutích braly jako rozhodné území v okruhu dvou mil (jako průměru jedné míle, aplikované pro subtrh léčiv na předpis, až tří mil, aplikovaných na subtrh léčiv vydávaných bez předpisu) od dané lékárny, přičemž tyto závěry se opíraly o podrobné spotřebitelské průzkumy jednotlivých trhů. Nutno podotknout, že okruh jedné míle souvisel v daných případech vždy s konkrétní právní regulací daného státu, která vždy spočívala v tom, že jednotlivé lékárny si, na rozdíl od tuzemské právní úpravy, nemohly konkurovat v ceně léčiv na předpis a spotřebitelé tak neměli potřebu vyhledávat lékárny ve větší vzdálenosti. Vzhledem k tomu, že první, tj. 30. denní, fáze řízení o povolení spojení soutěžitelů z časových důvodů fakticky znemožňuje provedení obdobně podrobného průzkumu trhu, Úřad se, v rámci posouzení dopadů na území menších než jsou okresy, soustředil na celá území měst či obcí nacházejících se v daných okresech, což ve většině případů zároveň odpovídá přinejmenším zmiňované vzdálenosti 3 mil od konkrétní lékárny, popřípadě při hodnocení dopadů daného spojení na úrovni měst vždy podpůrně zvažoval konkurenční potenciál lékáren dalších subjektů v okruhu 5 km (tj. cca 3 míle) od lékáren spojících se soutěžitelů.
24. Přitom dospěl Úřad k závěru, že na žádné z jím hodnocených geografických úrovní nezbuzuje předmětné spojení soutěžitelů po přijetí ve výroku uvedených závazků ve prospěch zachování účinné soutěže ze strany účastníka řízení obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže, a proto se Úřad rozhodl v posuzovaném případě ponechat otázku konečného vymezení shora uvedeného produktového relevantního trhu z hlediska geografického otevřenou.

⁵ Ačkoli je Hlavní město Praha vyšším územním samosprávným celkem a přiznává se mu postavení a pravomoci obce a zároveň kraje, Úřad pro potřeby tohoto rozhodnutí klade území hlavního města na úroveň okresu, a to například s ohledem na rozvinutou dopravní infrastrukturu s lepší dostupností jednotlivých částí takového území než v mnohých okresech.

⁶ Viz například rozhodnutí Evropské komise M.716 *GEHE/LLOYDS CHEMISTS* nebo rozhodnutí Office for Fair Trading ve věci spojení *Admenta Holdings Limited/Independent Pharmacy Care Centers Inc* ze dne 22. 6. 2007.

25. V oblasti velkoobchodního prodeje léčiv, která vertikálně předchází (jako tzv. upstream) maloobchodnímu prodeji léčiv, je aktivní společnost GEHE, která může být na základě Vertikálního rozhodnutí začleněna do skupiny PENTA.⁷ S ohledem na tuto skutečnost Úřad její postavení v hospodářské soutěži přičítá pro potřeby hodnocení nyní posuzovaného spojení právě skupině PENTA.
26. Oblast velkoobchodního prodeje léčiv představuje dodávky předmětného zboží zejména dvěma kategoriím odběratelů, a to lékárnám a nemocnicím. Léčiva těmto odběratelům mohou dodávat buď přímo jejich výrobci či distributoři, jež je odebírají od výrobců a v širokém rozsahu je distribuují svým zákazníkům. Zmíněné distributory lze dále členit na klasické distributory, kteří distribuují široké portfolio léčiv, a distributory specializované, jejichž předmětem činnosti je prodej úzkého specificky orientovaného portfolia léčiv.
27. Dle předchozí rozhodovací praxe především Evropské komise pak jednotlivé výše naznačené způsoby velkoobchodní distribuce léčiv představují nezastupitelné distribuční kanály. Z tohoto důvodu je třeba je považovat za samostatné relevantní trhy.⁸ Avšak vzhledem ke skutečnosti, že v této oblasti se činnosti spojujících se soutěžitelů nepřekrývají a společnost GEHE představuje klasického distributora, Úřad se v rámci posuzování dopadů předmětného spojení soutěžitelů zabýval pouze situací v oblasti klasické velkoobchodní distribuce léčiv.
28. Úřad se ve své předcházející rozhodovací praxi při vymezení relevantních trhů v oblasti velkoobchodní distribuce léčiv⁹ zabýval otázkou, zda je třeba tuto oblast členit dle typu odběratelů léčiv, a to zejména na velkoobchodní distribuci léčiv do nemocnic a velkoobchodní distribuci do lékáren. V tehdy provedeném šetření Úřad zjistil, že mezi jednotlivými typy odběratelů existují rozdíly, zejména co do lhůt splatnosti faktur za dodávky léčiv či sortimentu odebíraných produktů. Nicméně s ohledem na skutečnost, že bez ohledu na typ zákazníků jsou podmínky velkoobchodního prodeje léčiv sjednávány vždy individuálně a způsob distribuce je obdobný (zejména s ohledem na frekvenci závozu léčiv zákazníkovi), bez ohledu na to, zda se jedná o lékárnu či nemocnici, dospěl Úřad k závěru, že další členění oblasti velkodistribuce léčiv dle typů zákazníků není v tomto konkrétním případě nezbytně nutné.¹⁰
29. S ohledem na výše uvedené, dále pak s ohledem na skutečnost, že v oblasti velkoobchodní distribuce léčiv nedochází k překryvu činností spojujících se soutěžitelů a současně všichni hlavní konkurenti společnosti GEHE v této oblasti distribuují léčiva jak do lékáren, tak i nemocnic, Úřad pro účely posouzení předmětného spojení soutěžitelů vymezil jako relevantní trh z hlediska produktového **trh klasické velkoobchodní distribuce léčiv**.
30. Z hlediska geografického vymezil Úřad relevantní trh klasické velkoobchodní distribuce léčiv **územím České republiky**, neboť na tomto území působí prostřednictvím svých skladů všichni hlavní soutěžitelé, kteří distribuují své produkty za obdobných podmínek.

⁷ Posouzení dopadů předmětného spojení a vznik vertikálního propojení mezi lékárnami Dr. Max a velkodistributorem GEHE Úřad provedl ve Vertikálním rozhodnutí.

⁸ Např. viz rozhodnutí Evropské komise M.6044 *Alliance Boots/Andrae-Noris Zahn*.

⁹ Viz rozhodnutí Úřadu ve věci kartelové dohody S 60/06 *PHOENIX lékárenský velkoobchod, Alliance UniChem CZ, PHARMOS a GEHE*.

¹⁰ Obdobně viz rozhodnutí Úřadu S162/04 *PHOENIX lékárenský velkoobchod/PURUS*.

IV. Posouzení dopadů spojení

31. Úřad v každém případě spojení soutěžitelů zkoumá, zda posuzovaným spojením soutěžitelů dojde k podstatnému narušení hospodářské soutěže na relevantních trzích či nikoli. Za tím účelem se zaměřuje na posouzení kritérií, jejichž zkoumání mu předepisuje zákon v § 17 odst. 1. Posuzuje tedy zejména potřebu zachování a rozvíjení účinné hospodářské soutěže, strukturu všech spojením dotčených trhů, podíl spojujících se soutěžitelů na těchto trzích, jejich hospodářskou a finanční sílu, právní a jiné překážky vstupu dalších soutěžitelů na spojením dotčené trhy, možnost volby dodavatelů nebo odběratelů spojujících se soutěžitelů, vývoj nabídky a poptávky na dotčených trzích, potřeby a zájmy spotřebitelů a výzkum a vývoj, jehož výsledky jsou k prospěchu spotřebitele a nebrání účinné soutěži. Současně Úřad podpůrně přihlíží k pravidlům stanoveným v Pokynech pro posuzování horizontálních spojení podle Nařízení Rady č. 139/2004 o kontrole spojování podniků (dále jen „Pokyny pro posuzování horizontálních spojení“)¹¹ a v Pokynech pro posuzování nehorizontálních spojení podle Nařízení rady č. 139/2004 o kontrole spojování podniků (dále též „Pokyny pro posuzování nehorizontálních spojení“).¹²
32. Základní představu o struktuře trhů a konkurenčním významu spojujících se soutěžitelů i jejich konkurentů poskytují jejich tržní podíly, kterých dosahují na relevantních trzích. Pokud jde o velikost tržních podílů, jestliže společný podíl spojujících se soutěžitelů na relevantním trhu nepřesáhne 25 %, má se za to, že jejich spojení nemá za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, neprokáže-li se při posuzování spojení opak. Zmíněná 25% hranice tak představuje tzv. *safeharbour*.¹³
33. V případě hodnocení struktury trhu Úřad podpůrně používá ukazatel míry celkové úrovně koncentrace trhu, jež je vyjádřena tzv. Herfindahl-Hirschmanovým indexem (HHI). Tento index se vypočítá jako součet čtverců jednotlivých tržních podílů všech soutěžitelů na trhu. Zatímco absolutní úroveň HHI poskytuje prvotní údaj o konkurenčním tlaku na trhu po spojení, změna HHI (tzv. Delta) je užitečným ukazatelem změny úrovně koncentrace přímo vyvolané spojením. Problémy v oblasti hospodářské soutěže při posuzování horizontálních spojení pravděpodobně nevyvstanou na trhu s hodnotou HHI po spojení pod 1000 bodů ani v případě spojení s hodnotou HHI po spojení mezi 1000 a 2000 a Delta pod 250, respektive v případě spojení s vyšší HHI po spojení nad 2000 a Delta pod 150.¹⁴
34. To neplatí za předpokladu existence zvláštních okolností, např. v podobě jednoho nebo více těchto faktorů: spojení zahrnuje soutěžitele, který v blízké budoucnosti patrně významně rozšíří výrobu, např. kvůli nedávným inovacím, mezi účastníky trhu existuje významné vzájemné vlastnictví podílů nebo vzájemné obsazování řídicích funkcí, jeden ze spojujících se soutěžitelů je subjekt, který s vysokou mírou pravděpodobnosti naruší koordinované chování, nebo existují známky minulé nebo stávající koordinace nebo usnadňujících postupů.¹⁵
35. Pro zjištění struktury trhu, jež je jedním ze základních ukazatelů vypovídajících o stavu konkurenčního prostředí, je nezbytné správně určit jeho celkovou velikost. Při určování velikosti jednotlivých relevantních trhů maloobchodního prodeje léčiv konečným spotřebitelům Úřad vycházel z údajů Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR (dále

¹¹ Zveřejněno v Úředním věstníku Evropských společenství C 31 ze dne 5. 2. 2004.

¹² Zveřejněno v Úředním věstníku Evropských společenství C 265 ze dne 18. 10. 2008.

¹³ Viz § 17 odst. 3 zákona či Pokyny pro posuzování horizontálních spojení, bod 18.

¹⁴ Viz bod 20 Pokynů pro posuzování horizontálních spojení.

¹⁵ Viz Pokyny pro posuzování nehorizontálních spojení, body 25-26.

jen „ÚZIS“). V případě informací ÚZIS se jednalo jednak o veřejně dostupné informace o celkových tržbách lékáren za léčiva a zdravotní prostředky a tržbách v podrobnějším členění za celou Českou republiku¹⁶ a dále o neveřejné informace ÚZIS vztahující se k celkovým tržbám lékáren ve vybraných okresech a obcích za rok 2011.¹⁷ V této souvislosti je třeba upozornit, že při určování celkové velikosti relevantního trhu Úřad vyházel jak z obrátů veřejných lékáren, které jich dosahují výhradně prodejem léčiv konečným spotřebitelům, tak i z obrátů ústavních lékáren za prodej léčiv jednotlivým pacientům, tj. po odečtení jejich prodejů do zdravotnických zařízení. Prodejem léčiv jednotlivým pacientům totiž ústavní lékárny konkurují veřejným lékárnám,¹⁸ a z tohoto důvodu je třeba obraty dosažené tímto prodejem zahrnout do téhož relevantního trhu.

IV.1 Posouzení dopadů spojení z hlediska České republiky

36. Pokud jde o hodnocení tržního postavení spojením vzniklého subjektu dle obratu dosaženého celkovým maloobchodním prodejem léčiv na území celé České republiky, skupina PENTA (lékárny Dr. Max) dosahuje cca [5-15]% a Lékárny Lloyds cca [0-5]% tržního podílu, společný tržní podíl tedy činí [5-15] %. V případě maloobchodního prodeje léčiv pouze konečným spotřebitelům, tj. po vyloučení dodávek léčiv do zdravotnických zařízení z prodejů jednotlivých lékáren, skupina PENTA dosahuje cca [15-25]% tržního podílu a Lékárny Lloyds cca [0-5]% tržního podílu, postavení spojením vzniklého subjektu pak bude odpovídat cca [15-25]% tržnímu podílu.
37. Tržní postavení spojením vzniklého subjektu je možno hodnotit i z pohledu podílu na celkovém počtu lékáren v České republice. V oblasti maloobchodního prodeje léčiv na území České republiky působí cca 2.700 lékáren. Po realizaci spojení by skupina PENTA celkově disponovala 270 lékárnami, což by představovalo cca 10% podíl na celkovém počtu lékáren v České republice. Za nejvýznamnějšího konkurenta skupiny PENTA lze považovat společnost BENU Česká republika a.s., se sídlem Praha 10 - Hostivař, K pérovně 945/7, IČ: 49621173 (dále jen „BENU“), která náleží do podnikatelského uskupení, jehož součástí je i společnost PHOENIX lékárenský velkoobchod, a.s. (dále jen „PHOENIX“), která na území České republiky provozuje cca 128 lékáren (část těchto lékáren provozuje přímo společnost BENU a část jich operuje na základě franchisingové smlouvy).¹⁹ Další konkurenti mají od skupiny PENTA v oblasti maloobchodního prodeje léčiv na území České republiky co do počtu lékáren provozovaných na území České republiky i co do výše jimi dosahovaných obrátů výrazný odstup.
38. S ohledem na skutečnost, že jak v oblasti velkoobchodní distribuce, tak i maloobchodního prodeje léčiv mají velmi významný vliv tzv. úspory z rozsahu, tj. lékárny s větším odběrem léčiv dosahují u velkodistributorů lepších nákupních podmínek, sdružují se nezávislé lékárny do tzv. virtuálních lékárenských řetězců. Nejvýznamnější virtuální řetězce obvykle představují sdružení vlastnický nezávislých lékáren, přičemž většinou v čele tohoto řetězce stojí jeden z velkoobchodních distributorů léčiv, který členům tohoto virtuálního řetězce poskytuje při nákupu léčiv lepší nákupní podmínky, než kdyby daná lékárna nebyla součástí příslušného sdružení. Lékárny sdružené v rámci virtuálních řetězců pak provádějí i společnou marketingovou politiku, nicméně s ohledem na skutečnost, že prodeje v rámci těchto společných marketingových aktivit obvykle představují zanedbatelné objemy z celkových

¹⁶ Viz statistiky „Výkonů zařízení lékárenské péče celkem v letech 2008-2011“, Lékárny v roce 2011, zveřejněné na webových stránkách <http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/p/3004-11>.

¹⁷ Viz Poskytnutí informací ÚZIS ze dne 4. 10. 2012, spis str. 438 – 444, a ze dne 16. 10. 2012, spis str. 558 – 563.

¹⁸ Zejména například v důsledku marketingových akcí spočívajících v neplacení celého nebo části poplatku za recept.

¹⁹ Viz <http://franchising.cz/franchisa/137/benu/>.

prodejů jednotlivých lékáren sdružených v zmiňovaných virtuálních řetězcích a s ohledem na to, že jinak na trhu vystupují jednotlivé lékárny sdružené ve virtuálním řetězci jako samostatné vzájemně si konkurující subjekty, nelze virtuální řetězce v oblasti maloobchodního prodeje léčiv na území České republiky považovat za plnohodnotné samostatné soutěžní subjekty.

39. Mezi nejvýznamnější virtuální řetězce na území České republiky patří zejména řetězec Moje lékárna, který sdružuje cca 350 lékáren a v jehož čele stojí společnost PHARMOS a.s. (dále jen „PHARMOS“), řetězec Alphega, ve kterém je sdruženo cca 150 lékáren a v jehož čele stojí společnost Alliance Healthcare s.r.o. (dále jen „ALLIANCE“), či řetězec Valunio, ve kterém bylo v roce 2011 sdruženo cca 150 lékáren a v jehož čele stojí společnost GEHE.²⁰ V této souvislosti je třeba upozornit, že v důsledku spojení soutěžitelů povoleného Vertikálním rozhodnutím má skupina PENTA prostřednictvím společnosti Aitor na jeden rok rovněž získat nevýhradní licenci k užívání ochranné známky Valunio. Dle vyjádření společnosti Aitor však tato nemá zájem o využití celé doby, po nabytí bude chtít předmětný virtuální řetězec nadále provozovat, nicméně pod jinou obchodní značkou.
40. V souvislosti s posouzením existence bariér vstupu nových soutěžitelů, popřípadě rozšíření působení stávajících soutěžitelů, na trh maloobchodního prodeje léčiv konečným spotřebitelům Úřad uvádí následující. Za určitou překážku vstupu na uvedený trh je možno považovat finanční náklady související se založením nové prodejny, kdy se zpravidla jedná o cca 1,7 - 3,5 milionu Kč nutných na stavební úpravy prodejny, její technické vybavení a počáteční závoz léčiv. Dalším předpokladem je získání nezbytné registrace nestátního zdravotnického zařízení, která předepisuje formální požadavky na věcné a technické vybavení lékáren a dále na odbornou způsobilost a bezúhonnost odborného personálu prodejny. Nicméně obě tyto náležitosti nepředstavují podstatné překážky vstupu nových lékárenských zařízení na trh maloobchodního prodeje léčiv konečným spotřebitelům distribuce, o čemž svědčí i skutečnost, že pravidelně dochází ke vstupu nových lékáren na trh.²¹
41. Ve spojení dotčené oblasti maloobchodního prodeje léčiv konečným spotřebitelům mohou hrát významnou roli vertikální vazby mezi jednotlivými soutěžiteli. S ohledem na výše uvedené Vertikální rozhodnutí, kterým bylo povoleno spojení soutěžitelů, v jehož důsledku má dojít k nabytí 100% obchodního podílu na společnosti GEHE ze strany společnosti Aitor, je skupina PENTA v oblasti maloobchodního prodeje léčiv vertikálně integrovaná, když společnost GEHE představuje jednoho ze čtyř nejvýznamnějších velkoobchodních distributorů léčiv v České republice. V době před uskutečněním spojení povoleného Vertikálním rozhodnutím byla takto vertikálně integrována společnost Lékárny Lloyds, když tato, stejně jako společnost GEHE, náležela do podnikatelského uskupení, v jehož čele stojí společnost Celesio AG.
42. Obdobnou míru vertikálního propojení činností, jakou v současné době disponuje skupina PENTA, respektive před uskutečněním spojení povoleného Vertikálním rozhodnutím disponovala společnost Lékárny Lloyds, lze v České republice nelézt pouze v propojení společností PHOENIX a BENU, jež jsou rovněž součástí jediného podnikatelského uskupení.

²⁰ [...obchodní tajemství...].

²¹ Dle údajů Výroční zprávy České lékárnické komory za 2011 například došlo k založení 99 a uzavření 54 lékáren v roce 2011 a k založení 71 a uzavření 47 lékáren v roce 2010.

43. Na trhu velkoobchodní distribuce léčiv na území České republiky působí, kromě společností GEHE a PHOENIX, zejména společnosti PHARMOS a ALLIANCE, které dosahují tržních podílů uvedených v **Tabulce č. 1**.

Tabulka č. 1: Tržní podíly soutěžitelů na relevantním trhu klasické velkoobchodní distribuce léčiv v České republice v letech 2009 – 2011 (v %)

Distributor	2009	2010	2011
GEHE	5 – 15	15 – 25	15 – 25
PHOENIX	35 – 45	35 – 45	35 – 45
PHARMOS	15 – 25	15 – 25	15 – 25
ALLIANCE	15 – 25	15 – 25	15 – 25

44. Z výše uvedených informací vyplývá, že v oblasti prodeje léčiv na území České republiky existují v době před realizací posuzovaného spojení dva významně vertikálně integrovaní soutěžitelé, a to skupina PENTA, zahrnující nejvýznamnějšího maloobchodního prodejce léčiv v České republice a čtvrtého nejvýznamnějšího velkoobchodního distributora těchto komodit, a podnikatelská skupina, jejíž součástí je společnost PHOENIX, jakožto z hlediska České republiky druhý nejvýznamnější soutěžitel na maloobchodní a nejvýznamnější soutěžitel na velkoobchodní úrovni prodeje léčiv.
45. V důsledku posuzovaného spojení dochází pouze k mírnému posílení vertikální vazby v rámci skupiny PENTA,²² kdy tato je posílena nárůstem počtu lékáren o lékárny provozované společností Lékárny Lloyds. S ohledem na skutečnost, že společnost GEHE již před uskutečněním posuzovaného spojení soutěžitelů byla významným dodavatelem společnosti Lékárny Lloyds, která odebírala téměř [...obchodní tajemství...] % své spotřeby léčiv právě od GEHE, dochází v důsledku posuzovaného spojení pouze k marginální změně ve spojení dotčených oblastech. Toto posílení vertikální vazby mezi společností Česká lékárna, jako provozovatelem lékáren, a společností GEHE, jako velkoobchodním prodejcem léčiv, nebude mít za následek efekt uzavření přístupu ostatních lékáren k dodávkám léčiv od velkoobchodních prodejců,²³ neboť ti v souhrnu disponují více než [75-85]% tržním podílem na velkoobchodní distribuci léčiv. Obdobně nedojde k uzavření přístupu velkoobchodních prodejců jejich léčiv k zákazníkům (tj. lékárnám), neboť ti souhrnně disponují cca 90% (dle počtu) či více než [75-85]% (dle hodnoty obrátu) tržním podílem v oblasti maloobchodního prodeje léčiv na území České republiky. Konkurenti spojujících se soutěžitelů na obou úrovních prodeje léčiv budou tedy mít dostatečný prostor pro své nezávislé působení.

IV.2 Posouzení dopadů spojení z hlediska lokálního

46. Pokud jde o strukturu relevantních trhů, Úřad se jí zabýval jak na úrovni okresů, tak i měst/obcí, na jejichž území se činnosti spojujících se soutěžitelů překrývají. Na úrovni okresů se tak Úřad zaměřil na okresy, kde dochází k překryvu činností spojujících se soutěžitelů, a to okresů Brno – město, Brno – venkov, České Budějovice, Frýdek – Místek, Hodonín, Hradec Králové, Chrudim, Jihlava, Karlovy Vary, Karviná, Liberec, Mělník, Náchod, Nymburk, Olomouc, Ostrava – město, Pardubice, Plzeň, Praha – Východ, Teplice, Trutnov,

²² Dopady vertikálního propojení plynoucí ze spojení soutěžitelů spočívajícího ve vzniku výlučné kontroly nad společností GEHE ze strany skupiny PENTA byly posouzeny v rámci Vertikálního rozhodnutí.

²³ Jedná se o nejobvyklejší způsob narušení hospodářské soutěže v důsledku vertikálních spojení, viz Pokyny pro posuzování nehorizontálních spojení, bod 31 a násl.

Ústí nad Labem, Vsetín, Vyškov, Zlín a Hlavní město Praha. Hodnocení postavení spojujících se soutěžitelů z pohledu počtu lékáren a obrátů v uvedených okresech Úřad shrnul v následující **Tabulce č. 2**.

Tabulka č. 2: Tržní podíly soutěžitelů na relevantním trhu maloobchodního prodeje léčiv ve vybraných okresech za rok 2011 (v %)

okres	Počet lékáren a TP				Obrat lékáren			
	počet lékáren			TP dle počtu	TP dle obrátu			
	Trh Celkem	Dr. MAX	Lloyds	celkem	celkem	Dr. MAX	Lloyds	celkem
Trutnov	31	2	4	6	19,4%	25-35%	15-25%	45-55%
Jihlava	25	3	2	5	20,0%	15-25%	5-15%	25-35%
Karlovy Vary	35	3	1	4	11,4%	25-35%	0-5%	25-35%
Nymburk	23	2	1	3	13,0%	15-25%	5-15%	25-35%
Mělník	21	2	1	3	14,3%	25-35%	0-5%	25-35%
České Budějovice	52	7	1	7	13,5%	25-35%	0-5%	25-35%
Vsetín	34	3	1	4	11,8%	15-25%	0-5%	25-35%
Chrudim	30	2	1	3	10,0%	15-25%	5-15%	25-35%
Liberec	41	3	3	6	14,6%	15-25%	5-15%	25-35%
Frydek-Místek	57	4	3	7	12,3%	15-25%	0-5%	25-35%
Praha-východ	28	2	1	3	10,7%	15-25%	5-15%	15-25%
Teplice	31	1	2	3	9,7%	5-15%	5-15%	15-25%
Karviná	64	6	1	7	10,9%	15-25%	0-5%	15-25%
Ostrava-město	93	6	3	9	9,7%	15-25%	0-5%	15-25%
Vyškov	20	1	1	2	10,0%	15-25%	0-5%	15-25%
Hradec Králové	55	4	2	6	10,9%	15-25%	0-5%	15-25%
Hodonín	48	4	2	6	12,5%	15-25%	0-5%	15-25%
Zlín	48	2	1	3	6,3%	15-25%	0-5%	15-25%
Pardubice	54	5	1	6	11,1%	5-15%	0-5%	15-25%
Ústí nad Labem	30	1	1	2	6,7%	5-15%	5-15%	5-15%
Brno-město	127	5	2	7	5,5%	5-15%	0-5%	5-15%
Náchod	36	3	2	5	13,9%	5-15%	0-5%	5-15%
Plzeň-město	84	2	2	4	4,8%	5-15%	0-5%	5-15%
Hlavní město Praha	321	20	8	28	8,7%	5-15%	0-5%	5-15%
Brno-venkov	37	1	4	5	13,5%	0-5%	5-15%	5-15%
Olomouc	69	4	1	5	7,2%	5-15%	0-5%	5-15%

47. Významný tržní podíl na trhu maloobchodního prodeje léčiv dosahuje spojením vzniklý subjekt zejména v okrese Trutnov s cca [45-55]% tržním podílem dle obrátu, podíly na ostatních okresech nepřesahují 35 %. Nicméně, jak již bylo uvedeno v části III. tohoto rozhodnutí, Úřad zkoumal tržní strukturu spojením vzniklého subjektu i na užších lokálních územích těchto okresů, a to zejména na území měst a obcí, kde na trhu maloobchodního prodeje léčiv konečným spotřebitelům působí oba spojující se soutěžitelé.
48. Hodnocení postavení spojujících se soutěžitelů z pohledu počtu lékáren na území uvedených měst a obcí Úřad shrnul v následující **Tabulce č. 3**.

Tabulka č. 3: Tržní podíly soutěžitelů na relevantním trhu maloobchodního prodeje léčiv ve vybraných městech/obcích za rok 2011 (v %)

město/obec	Počet lékáren a TP				
	Trh Celkem	počet lékáren			TP dle
		Dr. MAX	Lloyds	celkem	celkem
Trutnov	10	1	4	5	50,0%
Tišnov	4	1	1	2	50,0%
Frýdlant nad Ostravicí	5	1	1	2	40,0%
Náchod	9	1	2	3	33,3%
Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	7	1	1	2	28,6%
Vyškov	8	1	1	2	25,0%
Liberec	27	3	3	6	22,2%
Teplice	14	1	2	3	21,4%
Jihlava	19	3	1	4	21,1%
Praha 1	30	4	2	6	20,0%
Praha 9	35	3	3	6	17,1%
Česke Budějovice	36	5	1	6	16,7%
Hradec Králové	41	4	2	6	14,6%
Havířov	21	2	1	3	14,3%
Olomouc	35	4	1	5	14,3%
Praha 4	61	5	3	8	13,1%
Zlín	24	2	1	3	12,5%
Ostrava	92	6	3	9	9,8%
Praha 5	42	3	1	4	9,5%
Plzeň	48	2	2	4	8,3%
Ústí nad Labem	25	1	1	2	8,0%
Brno	126	5	2	7	5,6%

49. Ze shora uvedené Tabulky č. 3 vyplývá, že na území velké většiny měst či obcí působí kromě lékáren spojujících se soutěžitelů i větší množství konkurenčních lékáren, které zajišťují konečným spotřebitelům dostatek alternativ při výběru lékárny. Výjimečná situace panuje pouze na území měst Frýdlant nad Ostravicí, Tišnov a Trutnov, kde podíl lékáren spojujících se soutěžitelů na celkovém počtu tam působících lékáren převyšuje 40 % a současně je celkový počet lékáren nízký, tudíž možnost volby konečných spotřebitelů je relativně omezená. Ve vztahu ke zmíněným třem městům tedy Úřad provedl podrobnější analýzu soutěžního prostředí, včetně stanovení tržních podílů na základě dosaženého obratu jednotlivých lékáren a posouzení vzájemné geografické blízkosti lékáren spojujících se soutěžitelů a jejich konkurentů.
50. Významný tržní podíl z hlediska obratu na trhu maloobchodního prodeje léčiv konečným spotřebitelům by dosahoval spojením vzniklý subjekt zejména v případě města Trutnov, a to ve výši cca [65-75] %, přičemž spojující se soutěžitelé provozují na území tohoto města celkově 5 z 10 lékáren. V případě území města Tišnov pak společný tržní podíl spojujících se soutěžitelů určený na základě obratu z maloobchodního prodeje konečným spotřebitelům

dosahuje cca [35-45]%, přičemž spojující se soutěžitelé provozují na území tohoto města 2 ze 4 lékáren. Na území města Frýdlant nad Ostravicí pak součet obrátů spojujících se soutěžitelů představuje cca [35-45]% tržní podíl, přičemž spojující se soutěžitelé provozují na území tohoto města 2 z 5 lékáren.

51. Na území města Trutnov by spojením vzniklý subjekt disponoval po realizaci spojení tržním podílem přesahujícím [65-75] % dle obrátu a 50% podílem na celkovém počtu lékáren. Jak již bylo uvedeno, v souvislosti s působením konkurenčních lékáren se Úřad rovněž zabýval analýzou vzájemné blízkosti z pohledu rozmístění jednotlivých lékáren a jejich konkurenčním potenciálem. Z šetření vyplynulo, že většina lékáren, včetně čtyř lékáren Lloyds, je rozmístěna ve středu města na rozdíl od lékárny Dr. Max umístěné mimo centrum města. Přestože v tomto městě jediná lékárna Dr. Max je umístěna mimo centrum, její tržní podíl z celkového obrátu dosaženého maloobchodním prodejem léčiv v lékárnách působících na území města Trutnov činil v roce 2011 cca [25-35] %. Tato lékárna, ač geograficky je od ostatních lékáren ve městě Trutnov relativně vzdálena, vyvíjí reálný konkurenční tlak na všechny ostatní lékárny situované v centru města, neboť je součástí obchodního střediska (hypermarketu Kaufland), a tudíž spotřebitelé mohou spojit nákup léčiv s nákupem dalšího zboží. Je tedy pravděpodobné, že akvizicí 4 lékáren provozovaných společností Lékárny Lloyds nacházejících se přímo v centru města, které v souhrnu představují nejvýznamnějšího soutěžitele na území Trutnova s tržním podílem přesahujícím [35-45] %, by došlo k podstatnému snížení konkurenčního potenciálu v daném městě.
52. Na území města Tišnov by spojením vzniklý subjekt disponoval po realizaci spojení tržním podílem přesahujícím [35-45] % obrátu dosaženého maloobchodním prodejem léčiv konečným spotřebitelům a 50% podílem na celkovém počtu v tomto městě se nacházejících lékáren. V průběhu správního řízení [...obchodní tajemství...]. V případě města Tišnov tedy dojde po uvedeném datu k odstranění horizontálního překryvu mezi aktivitami spojujících se soutěžitelů v oblasti maloobchodního prodeje léčiv. Na základě této skutečnosti došlo i k odstranění případných obav Úřadu z narušení soutěže na území tohoto města.
53. Pokud jde o území města Frýdlant nad Ostravicí, tržní podíl spojením vzniklého subjektu určený podle dosaženého obrátu by představoval přibližně [35-45] %, z hlediska celkového počtu lékáren by tento podíl činil 40 %. V případě tohoto města má tedy konečný spotřebitel, vzhledem k nízkému počtu lékáren, menší alternativu výběru konkurenčních lékáren. Další alternativní lékárny v okolních obcích a městech jsou rozmístěny ve větší vzdálenosti, než je okruh 5 km od lékáren spojujících se soutěžitelů a jejich reálný konkurenční vliv na soutěž na území tohoto města by byl předmětem zkoumání Úřadu až v případné druhé fázi tohoto správního řízení.
54. S ohledem na výše uvedené, zejména relativně vysoký tržní podíl spojujících se soutěžitelů na trhu maloobchodního prodeje léčiv na území měst Trutnov a Frýdlant nad Ostravicí, relativně vysoký počet lékáren spojujících se soutěžitelů ve vztahu oproti počtu konkurujících lékáren na dotčených územích, stejně tak v souvislosti s řadou námitek třetích osob proti předmětnému spojení soutěžitelů, které směřovaly zejména k okresu a městu Trutnov, Úřad v průběhu první fáze správního řízení pojal následující předběžnou obavu z narušení hospodářské soutěže v důsledku uskutečnění posuzovaného spojení.
55. S ohledem na vysoký význam úspor z rozsahu, jež vznikají ve spojení dotčené oblasti, řetězec lékáren Dr. Max, jako největší lékárenský řetězec, významně profituje z nízkých nákupních cen léčiv. Díky této skutečnosti by po uskutečnění posuzovaného spojení mohla společnost Česká lékárna, tím spíše po odstranění jednoho ze svých nejvýznamnějších

konkurentů (tj. Lékárny Lloyds), být motivována krátkodobě přenést zmiňované úspory z rozsahu výrazně na spotřebitele a tedy snížit cenu léčiv. Tento jev, jež je z hlediska vytváření konkurenčního prostředí nepochybně pozitivní, by však mohl vést ke snížení obratu některých konkurenčních nezávislých lékáren a jejich postupnému vytlačení z trhu, a to nejen v důsledku úspěšného podnikatelského modelu společnosti Česká lékárna, ale především v důsledku posuzovaného spojení.

56. Úřad je toho názoru, že by zmiňovaný přínos pro spotřebitele plynoucí z nižších cen mohl být, v případě úspěšného vytlačení i jen některých konkurenčních lékáren z jednotlivých geograficky omezených území, vzápětí potlačen, neboť po vyloučení i malého počtu lékáren na území měst Trutnov a Frýdlant nad Ostravicí by mohlo dojít k omezení konkurenčního boje v rámci daného území, a tím i k případnému zpětnému navýšení ceny léčiv, a to i nad obvyklou konkurenční úroveň. Toto navýšení cenové úrovně by mohlo být aplikováno zejména v případě léčiv, která nejsou vydávána na předpis, u nichž se neuplatňuje cenová regulace. Ke zvýšení ceny by však mohlo dojít i v případě léčiv na předpis, kde cenová regulace stanovuje maximální výši marže, jež může být v procesu distribuce léčiv uplatněna, a to z toho důvodu, že ze strany společnosti Česká lékárna [...obchodní tajemství...].
57. Za normálních okolností, zvláště při nízkých vstupních nákladech na otevření nové lékárny, by v oblastech s takto omezenou konkurencí bylo možno očekávat motivaci ke vstupům nových subjektů. Avšak vzhledem ke schopnosti účastníka řízení v případě potřeby opět snížit svoje ceny po vstupu nového soutěžitele by mohla současně vzniknout určitá psychologická bariéra vstupu na daný trh, odstrašující potenciální nové soutěžitele od zahájení činnosti v lokalitě, kde působí finančně silný subjekt schopný díky lepším vyjednávacím podmínkám držet svoji marži na velmi nízké úrovni a prodávat tak léčiva a zdravotnické prostředky za velmi nízké ceny. *De facto* by se tak relativně nízká bariéra vstupu zahrnující zejména počáteční investice nezbytné pro zahájení provozu lékárny mohla řádově zvýšit a efektivně tak bránit vstupu nových soutěžitelů na daný trh, neboť potenciální konkurenti by se mohli obávat o návratnost svých investic vložených do vybudování nové lékárny. Tento efekt by měl obzvláště dopad na území měst Trutnov a Frýdlant nad Ostravicí, kde vytlačení malého množství lékáren by mohlo mít podstatný vliv na snížení konkurenčního prostředí.
58. Tuto obavu, jako výsledek předběžné analýzy provedené v první fázi řízení, Úřad sdělil účastníkovi řízení na ústním jednání, které se uskutečnilo dne 22. 10. 2012.
59. V reakci na výše popsanou obavu Úřadu účastník řízení uvedl následující. Ve vztahu k městu Trutnov účastník řízení zdůraznil, že jednou z pěti konkurenčních lékáren je nemocniční lékárna, která, jak již bylo uvedeno, rovněž nabízí léčiva kromě veřejnosti i zdravotnickému zařízení, v němž se nachází a která, tak jako ústavní lékárny obecně, profituje z výhodného umístění přímo ve zdravotnickém zařízení. Současně s ohledem na vyšší množství poptávaných léčiv i nižší nákupní ceny za ně,²⁴ respektive s ohledem na veřejný charakter prodeje léčiv v rámci areálu nemocnice patřící veřejnoprávnímu subjektu, je dle účastníka řízení nepravděpodobné, že by mohlo dojít k úspěšnému vytlačení této lékárny, ani ke zvyšování cen ze strany spojením vzniklého subjektu, neboť v takovém případě by pacienti nakupovali v nemocniční lékárně. Navíc dle účastníka řízení by mělo v daném městě dojít k otevření nové lékárny v rámci hypermarketu Tesco extra a navíc jedna z konkurenčních lékáren umístěná v tamním supermarketu Albert je provozována subjektem, který současně

²⁴ Z vyjádření oslovených velkodistributorů vyplynulo, že obecně uplatňují vůči ústavním lékárnám nižší marži než vůči lékárnám veřejným, a to s jedinou výjimkou, kterou je právě řetězec Dr. Max.

provozuje největší internetovou lékárnu (www.lekarna.cz) a představuje tak konkurenta s velkou tržní silou, kterého by bylo rovněž obtížné vytlačit z trhu. Ve vztahu k území města Frýdlant nad Ostravicí pak účastník řízení argumentoval zejména faktem, že významnou část poptávky po léčivech v tomto městě absorbují také lékárny umístěné ve Frýdku-Místku, neboť část obyvatel Frýdlantu nad Ostravicí ve Frýdku-Místku pracuje nebo tam dojíždí za zdravotní péčí, a tudíž tam může realizovat i nákup léčiv.

60. K výše uvedeným argumentům účastníka řízení Úřad uvádí především to, že zmiňovaný připravovaný vstup lékárny Tesco nebyl ze strany provozovatele hypermarketu oficiálně potvrzen. Navíc hodnocení významu potenciálu ostatních lékáren v Trutnově, stejně tak jako významu lékáren nacházejících se ve vzdálenějších obcích v případě Frýdlantu nad Ostravicí, by bylo předmětem dalšího šetření Úřadu v druhé fázi správního řízení. Úřad na ústním jednání konstatoval, že bez dalšího podrobného šetření nelze od jím vyjádřených předmětných obav z narušení hospodářské soutěže ustoupit. Na tuto skutečnost reagoval účastník řízení návrhem závazků, kterými dne 29. 10. 2012 a následně 31. 10. 2012 modifikoval svoje závazky navržené již dne 10. 10. 2012, o nichž Úřad na shora uvedeném ústním jednání konstatoval, že jsou za stávající situace nedostatečné pro odstranění jeho obav z narušení hospodářské soutěže.

V. Závazky ve prospěch zachování účinné hospodářské soutěže

61. Ve smyslu § 17 odst. 4 zákona může Úřad povolení spojení podmínit splněním závazků, které ve prospěch zachování účinné soutěže Úřadu navrhli spojující se soutěžitelé před zahájením řízení o povolení spojení nebo v jeho průběhu. Přitom zákon v § 17 odst. 4 věta třetí stanoví, že pokud účastník řízení navrhne, tak jako to učinil v posuzovaném případě, závazky v průběhu prvních 30 dnů řízení, prodlužuje se lhůta pro vydání rozhodnutí podle § 16 odst. 2 zákona o 15 dnů.
62. Úřad dlouhodobě prosazuje stanovisko, že obecně nejvhodnějším typem závazků ve prospěch zachování účinné soutěže jsou závazky strukturální povahy. Tento druh závazků je preferován zejména při odstraňování obav z narušení hospodářské soutěže v případech plynoucích z možného vzniku či posílení dominantního postavení spojujících se soutěžitelů na relevantním trhu v důsledku horizontálních spojení, neboť jejich účinky jsou efektivní, jejich plnění nevyžaduje dlouhodobé sledování, a jsou tak snadněji kontrolovatelné.

V.1 Závazky navržené účastníkem řízení

63. V reakci na námítky třetích stran, jakož i předběžné obavy z narušení hospodářské soutěže v důsledku spojení, vyjádřené posléze Úřadem na ústním jednání s účastníkem řízení ze dne 22. 10. 2012²⁵, a zejména pak v souladu s jeho mimořádným zájmem realizovat posuzované spojení soutěžitelů v co nejkratším termínu, účastník řízení navrhl závazky, kterými by Úřad mohl podmínit svoje povolující rozhodnutí v dané věci.
64. Podle konečného znění závazků se účastník řízení zavazuje k tomu, že za běžných obchodních podmínek převede nebo zajistí převod i) lékárny provozované společností [...obchodní tajemství...] na adrese Trutnov, [...obchodní tajemství...], ii) lékárny provozované společností [...obchodní tajemství...], na adrese Trutnov, [...obchodní tajemství...] a iii) lékárny provozované společností [...obchodní tajemství...], na adrese Frýdlant nad Ostravicí, [...obchodní tajemství...], a to na takového či takové nabyvatele, který je, popřípadě kteří

²⁵ Viz Protokol o ústním jednání, spis str. 590-596.

jsou, v době realizace předmětného závazku na účastníkovi řízení vlastnický, finančně a personálně nezávislý a který/kteří má/mají předpoklady k udržení a rozvoji předmětu převodu, a to ve lhůtě do [...obchodní tajemství...] od právní moci tohoto rozhodnutí.

65. Na základě zkušeností z předchozí aplikační praxe Úřadu se účastník řízení rovněž zavázal ve vztahu k závazkům spočívajícím v převodu lékáren, že je lze realizovat teprve po předchozím souhlasu Úřadu s tím, že uvažovaný nabyvatel aktiv splňuje veškeré podmínky stanovené tímto rozhodnutím.
66. Jak v dalším bodě závazků účastník řízení upřesnil, navržené závazky spočívající v převodu předmětných lékáren se v každém jednotlivém případě vztahují na i) hmotná a nehmotná aktiva, která jsou nezbytná pro zajištění životaschopnosti a konkurenceschopnosti předmětu převodu, ii) veškeré smlouvy, nájmy, závazky a objednávky vztahující se k předmětu převodu, a to včetně záznamů o zákaznících, úvěrech a jiných záznamech vztahujících se k předmětu převodu a iii) zaměstnance.
67. Dále se účastník řízení zavázal k tomu, že do dne realizace jednotlivých závazků spočívajících v převodu uvedených lékáren nebude předmět převodu zatěžovat závazky nad rámec běžné provozní činnosti tak, aby zůstala zachována celková hodnota předmětu převodu ke dni vydání rozhodnutí o povolení posuzovaného spojení soutěžitelů.
68. Současně se účastník řízení, na záruku toho, že se nebude po určitou dobu snažit o zpětné nabytí převáděných lékáren, zavázal rovněž k tomu, že se po dobu 5 let ode dne realizace závazků spočívajících v převodu lékáren on sám, osoba jím přímo či nepřímo kontrolovaná, osoba, která přímo či nepřímo kontroluje účastníka řízení nebo osoba, kterou přímo či nepřímo kontroluje stejná osoba, která přímo či nepřímo kontroluje účastníka řízení, nestane vlastníkem či provozovatelem předmětu převodu, respektive hmotných a nehmotných aktiv nezbytných pro zajištění životaschopnosti a konkurenceschopnosti předmětu převodu.
69. Poslední ze závazků přijatých účastníkem řízení je závazkem kontrolního charakteru, kterým účastník řízení ve stanovené lhůtě doloží splnění všech ostatních závazků (s výjimkou závazku uvedenou v bodě VI. výroku tohoto rozhodnutí).

V.2 Zhodnocení přijatých závazků ve prospěch zachování účinné hospodářské soutěže

70. Úřad účastníkem navržené závazky ve prospěch zachování účinné hospodářské soutěže posoudil především z pohledu, zda jsou způsobilé odstranit jeho předběžné vážné obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže na trzích maloobchodního prodeje léčiv konečným spotřebitelům na území měst Trutnov a Frýdlant nad Ostravicí. Při hodnocení navržených závazků Úřad přihlédl také k tomu, zda se jedná o omezení snadno realizovatelná a do budoucna transparentní a kontrolovatelná.
71. Úřad má za to, že navržené závazky reagují na předběžné obavy Úřadu z možného narušení hospodářské soutěže zejména v důsledku posílení tržní síly účastníka řízení především na území měst Trutnov a Frýdlant nad Ostravicí.
72. Smyslem přijatých omezení je, kromě zamezení přílišné koncentrace relevantních trhů na území uvedených měst ve prospěch účastníka řízení, především vytvoření nového či posílení již existujícího konkurenčního subjektu, který by představoval alternativního dodavatele léčiv, a tím i potenciální snížení tržního podílu, ale i celkové tržní síly spojením vzniklého subjektu na relevantním trhu maloobchodních dodávek léčiv konečným spotřebitelům na území měst Trutnov a Frýdlant nad Ostravicí.

73. Konkrétně lze předmětný dopad převodu daných lékáren vyhodnotit následujícím způsobem. Ve vztahu k území města Frýdlant se spojení po realizaci účastníkem řízení přijatých závazků stane spojením konglomerátním, to znamená, že v důsledku závazků bude odstraněn horizontální překryv činností spojujících se soutěžitelů a na předmětném trhu tak v důsledku uskutečnění posuzovaného spojení nedojde k žádné změně. Pokud jde o území města Trutnov, v důsledku realizace přijatých závazků dojde k poklesu tržního podílu spojením vzniklého subjektu oproti stavu bez závazků o cca [15-25] %. Současně však dojde k vytvoření prostoru pro fungování dvou nových konkurentů. V Trutnově by tak po realizaci přijatých závazků mohl působit přinejmenším stejný počet konkurenčních lékáren (pokud by byly obě převáděné lékárny převedeny pouze na jednoho nabyvatele) nebo dokonce počet konkurentů o jednoho vyšší (v případě převodu předmětných lékáren odděleně). Další variantou pak je případný převod předmětných lékáren nebo jedné z nich, na konkurenční subjekt v Trutnově již působící, což by znamenalo významné posílení stávající konkurence.
74. V této souvislosti Úřad dále uvádí, že před vlastním uskutečněním závazků odprodeje bude mít možnost zkontrolovat, zda účastníkem řízení vybraný nabyvatel splňuje požadovaná výše uvedená kritéria, a tím i vyloučit možnost prodeje převáděných aktiv nezpůsobilému subjektu. Schválení vhodného nabyvatele přitom nesouvisí s případným splněním či nesplněním notifikačních kritérií, tedy povinnosti podat návrh na povolení spojení soutěžitelů ze strany nabyvatele předmětu převodu.
75. Další přijatý závazek účastníka řízení, tj. povinnost nezatěžovat předmět převodu závazky nad rámec běžné provozní činnosti, vyplývá z potřeby zachování majetkové hodnoty předmětu převodu, která je dána v okamžiku vydání tohoto rozhodnutí tak, aby byl tento co možná nejnáze převoditelný a byl schopen podnikatelské činnosti jako běžný soutěžitel.
76. Pokud jde o stanovení délky lhůty pro splnění strukturálních závazků, Úřad v obecné rovině konstatuje, že pro jejich efektivní působení na udržení a rozvoj hospodářské soutěže je nezbytná jejich rychlá implementace. V případech strukturálních závazků spočívajících ve formě prodeje několika částí podniků spojujících se soutěžitelů potenciálnímu zájemci či zájemcům Úřad zpravidla považuje za nejdelší akceptovatelnou lhůtu pro uskutečnění požadovaného převodu dobu odpovídající jednomu roku, [...obchodní tajemství...].
77. Z hlediska materiálního Úřad považuje přijatá omezení za dostačující pro odstranění předběžných obav Úřadu z podstatného narušení hospodářské soutěže. Úřad má za to, že předmětné závazky účastníka řízení mají potenciál zajistit snížení tržní síly i tržních podílů spojením vzniklého subjektu na území měst, v nichž Úřad spatřoval předběžné obavy z možných negativních dopadů posuzovaného spojení a zároveň vytvořit konkurenta představujícího alternativu k působení spojujících se soutěžitelů.
78. Stejně tak další skutečnosti, jako je strukturální charakter přijatých závazků a s tím spojená jejich snadná kontrolovatelnost, dále oprávnění Úřadu schválení vhodnosti potenciálního nabyvatele před skutečnou realizací navrhovaných závazků a zákaz zpětného nabytí předmětných aktiv ve stanovené době, vedou Úřad k závěru, že při splnění přijatých omezení budou dány podmínky pro uchování soutěžního prostředí na trzích maloobchodního prodeje léčiv konečným spotřebitelům na území měst Trutnov a Frýdlant nad Ostravicí.
79. Především v souvislosti s účastníkem řízení použitým pojmem „běžné obchodní podmínky“ Úřad, obdobně jako v předchozích případech,²⁶ upozorňuje, že otázka výše prodejní/kupní ceny aktiv převáděných v rámci realizace strukturálních závazků, není zásadním faktorem

²⁶ Viz např. rozhodnutí Úřadu S472/2012 AGROFERT HOLDING/EURO BAKERIES HOLDING.

jakkoli omezujícím splnění povinností vyplývajících ze závazků stanovených rozhodnutím Úřadu. Kdyby tomu tak bylo, znamenal by takový přístup značnou relativizaci možnosti splnění závazků, neboť v každém případě by účastník řízení mohl odmítnout plnit přijatý závazek z důvodu, že cena neodpovídá jeho původní představě. V tomto ohledu je dle názoru Úřadu irelevantní, zda nabízená kupní cena bude či nebude z pohledu prodávajícího považována za dostatečnou.

VI. Námitky proti spojení

80. Jak bylo již výše uvedeno, Úřad v průběhu správního řízení obdržel námitky proti realizaci posuzovaného spojení především ze strany velkoobchodních distributorů léčiv, ale i například Grémia majitelů lékáren. Obdobně jako v námitkách vyjádřených proti spojení soutěžitelů Aitor a GEHE Úřadem posuzovanému ve správním řízení sp. zn. ÚOHS-559/2012/840 se prakticky všichni podavatelé těchto námitek shodli, že jak získání kontroly nad společnostmi Lékárny Lloyds a Lloyds Holdnig, tak získání kontroly nad společností GEHE, ze strany skupiny PENTA, je jedinou transakcí, která by měla být posouzena jako celek.
81. V této věci se Úřad vyjádřil již ve Vertikálním rozhodnutí, kterým povolil spojení soutěžitelů Aitor a GEHE. Transakce vedoucí jak k získání kontroly nad společnostmi Lékárny Lloyds a Lloyds Holding, tak k získání kontroly nad společností GEHE ze strany skupiny PENTA jsou předmětem dvou správních řízení zejména vzhledem k tomu, že se jedná o návrhová řízení, kdy dispozice s řízením je plně v rukou navrhovatele, který je v tomto případě podal s určitým odstupem. Úřad sice má možnost postupovat podle § 140 správního řádu a obě související řízení spojit, avšak s ohledem na relativně krátkou základní dobu pro vydání rozhodnutí podle § 16 odst. 2 zákona (tj. 30 dní) by tak za předpokladu, kdy by spojení nevzbuzovalo vážné obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže a Úřad by neoznámil účastníkovi obou řízení, že v řízeních pokračuje ve smyslu § 16 odst. 2 *in fine* zákona, došlo by v důsledku případného spojení řízení k neúměrnému zkrácení později zahájeného řízení (o 11 dní), což by mohlo mít za následek mimo jiné nesprávné zhodnocení skutkových zjištění získaných v těchto řízeních. Úřad proto dospěl k závěru, že případné společné řízení by v tomto případě bylo neefektivní a o obou návrzích na povolení soutěžitelů rozhodne v samostatných rozhodnutích. Úřadu však nic nebrání v tom, aby dopady obou spojení posoudil s přihlédnutím ke všem jejich vzájemným souvislostem.
82. Obdobně jako v případě správního řízení sp. zn. ÚOHS-S559/2012/840 zmiňovaly veškeré námitky, které Úřad obdržel, rovněž aspekt vysokého tržního podílu a s tím spojené výrazné tržní síly spojujících se soutěžitelů, která by v důsledku posílení již před spojením nejvýznamnějšího subjektu v oblasti maloobchodního prodeje léčiv o dalších cca 60 lékáren a navíc jeho vertikálního propojení na jednoho ze čtyř nejvýznamnějších velkoobchodních distributorů léčiv byla posílena natolik, že by to umožnilo spojením vzniklému subjektu chovat se ve značné míře nezávisle na ostatních soutěžitelích, a to jak v oblasti maloobchodního prodeje léčiv, tak i velkoobchodních dodávek léčiv do lékáren.
83. Ve vztahu k namítaným vysokým tržním podílům Úřad uvádí, že na trhu maloobchodního prodeje léčiv konečným spotřebitelům na území celé České republiky bude tržní podíl spojením vzniklého subjektu relativně nízký, respektive bude nižší než 25 %, což je hranice představující tzv. *zákonny safeharbour*.²⁷ Tržní podíly spojujících se soutěžitelů vztahující se

²⁷ Tj. u spojení s tržním podílem nižším než je tzv. *safeharbour* se nepředpokládá narušení hospodářské soutěže v důsledku takového spojení.

k některým lokálním trhům maloobchodního prodeje léčiv konečným spotřebitelům sice pod tzv. *safeharbour* spadat nebudou, nicméně především po aplikaci závazků navržených ze strany účastníka řízení²⁸ lze konstatovat, že ve všech podrobněji zkoumaných lokalitách (tj. jak okresech, tak vybraných městech) bude spojením vzniklý subjekt vystaven relativně velkému množství konkurenčních lékáren, a tedy dostatečnému konkurenčnímu tlaku ostatních soutěžitelů.

84. V souvislosti s posilováním tržní síly spojením vzniklého subjektu byl v obdržných námítkách proti spojení několikrát zmíněn plán společnosti Česká lékárna provozovat na území České republiky až 500 lékáren. K tomu lze jen konstatovat, že předmětem posouzení ze strany Úřadu je *de facto* pouze získání cca 60 lékáren provozovaných společnostmi Lékárny Lloyds, nikoli jakékoli další budoucí plány účastníka řízení; nehledě k tomu, že otevírání nových lékáren je zpravidla proces prosoutěžní, nikoli protisoutěžní nebo soutěž omezující.
85. V dalších připomínkách, které Úřad obdržel, se jejich podavatelé vyjadřují proti spojení proto, že se obávají, že spojením vzniklý subjekt bude moci za účelem dosažení úspor z rozsahu snáze uzavírat smlouvy pouze s několika málo velkými výrobci se širokým portfoliem léčiv, což by mohlo vést k i) zúžení sortimentu léčiv,²⁹ k čemuž mělo dojít v zahraničí,³⁰ ii) zvýšení nákladů z veřejného zdravotního pojištění, neboť by výhody, které by se spojujícím se lékárenským řetězcům podařilo získat, pravděpodobně nebyly přeneseny na pacienty či zdravotní pojišťovny a iii) preferování velkých výrobců léčiv, a tím k vytěsnění těch menších, což lze údajně předpokládat při přednostní spolupráci velkých řetězců lékáren pouze s výrobcí se širokým portfoliem léčiv.
86. Podle České lékárnické komory pak společnost Česká lékárna již nyní využívá své postavení k tomu, že omezuje svůj sortiment a „využívá“ práva pacienta na záměnu generického léčiva k tomu, aby byl v lékárnách Dr. Max preferován vybraný přípravek namísto několika vzájemně zaměnitelných „generik“. Podle vyjádření stěžovatele jsou z praxe známy případy, kdy je pacient, bez jehož souhlasu k záměně předepsaného léčivého přípravku za jiný dojít nesmí, k udělení souhlasu různými způsoby „přesvědčován“ (aniž by však toto tvrzení bylo jakkoli upřesněno). Tento, dle České lékárenské komory vůči spotřebitelům nesprávný postup, by pak spojením vzniklému subjektu údajně mohl zvýšit obrat preferovaného přípravku a získat tak bonus od jeho výrobce, na který by konkurenční lékárny, které takový postup neaplikují, nemohly dosáhnout. V důsledku navýšení počtu lékáren by tak došlo k dalšímu zvýraznění tohoto jevu.
87. Pokud jde o namítané zužování sortimentu v síti lékáren Dr. Max v důsledku nabízení levnějších alternativ generických léčivých přípravků, tento postup, nazývaný jako tzv. generická substituce, umožňuje zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech. Česká lékárnická komora k této problematice na svých internetových stránkách³¹ uvádí, že generický³² přípravek k přípravku, který je předepsaný lékařem, může lékárník vydat v případě, že s tím pacient souhlasí a na receptu není lékařem uvedeno „nezaměňovat“. Tento postup se využívá zejména v případech, kdy lékárna nemá předepsaný přípravek skladem nebo pacient požaduje levnější alternativu. Z hlediska zdravotní péče by tak případný namítaný postup

²⁸ Především se námítky třetích osob vztahovaly k tržnímu podílu spojením vzniklého subjektu na území města Trutnov, ve vztahu k němuž byly přijaty hned dva strukturální závazky ve prospěch zachování účinné soutěže.

²⁹ Například vyjádření České asociace farmaceutických firem, viz strana spisu č. 372.

³⁰ Například ve Slovenské republice, kde jeden lékárenský řetězec údajně zúžil počet položek léčiv o 60 %.

³¹ Viz [http://www.lekarnici.cz/Pro-verejnost/Informace-pro-verejnost/Genericka-substituce-\(skoro\)-jednou-vetou.aspx](http://www.lekarnici.cz/Pro-verejnost/Informace-pro-verejnost/Genericka-substituce-(skoro)-jednou-vetou.aspx).

³² Generickými léčivými přípravky se rozumí kopie originálního přípravku, které mají shodnou léčivou látku, ale mohou se lišit látkami pomocnými.

využívající úspor z rozsahu neznamenal újmu spotřebitelů z hlediska zdravotní péče a s ohledem na skutečnost, že dodávky léčiv do lékáren spojením vzniklého subjektu by představovaly méně než 20% podíl na celkové spotřebě léčiv v České republice, je Úřad toho názoru, že ani újmu z hlediska hospodářské soutěže. Nadto dle zjištění Úřadu vyplývá, že fakticky neexistuje léčivý přípravek zaregistrovaný v České republice, který by byl vyloučen ze sortimentu léčiv, jež jsou lékárny Dr. Max schopny v případě požadavku zákazníka objednat a dodat.³³

88. Nehledě k výše uvedenému Úřad v průběhu šetření zjistil, že již v době před spojením řetězec lékáren Dr. Max dosahuje na lepší nákupní podmínky než většina ostatních subjektů působících na stejném výrobovém relevantním trhu. Oproti tomu lékárnám provozovaným společnostmi Lékárny Lloyds nezajistila výhodnější dodací podmínky ani vertikální integrace s jedním z velkodistributorů léčiv, tj. společností GEHE. Průměrná marže aplikovaná tímto distributorem lékárnám společnosti Lékárny Lloyds činila před spojením [...obchodní tajemství...] %, zatímco vůči lékárnám Dr. Max aplikoval tentýž řetězec průměrnou marži [...obchodní tajemství...] % a vůči ostatním veřejným lékárnám pak [...obchodní tajemství...] %. V důsledku akvizice cca 60 lékáren společnosti Lékárny Lloyds tak žádné zásadní zvýhodnění pro společnost Česká lékárna, vůči které byly již před spojením ze strany velkodistributorů léčiv uplatňovány nižší marže než vůči ostatním konkurentům, v této souvislosti není pravděpodobné.
89. Ze strany třetích subjektů byla rovněž zdůrazňována odlišnost prodeje léčiv ve veřejných lékárnách, které dodávají léčiva přímo spotřebitelům, a v ústavních lékárnách, které dodávají léčiva především zdravotnickým zařízením. K odlišnostem se Úřad vyjádřil v části odůvodnění tohoto rozhodnutí věnující se vymezení relevantních trhů. Pro úplnost lze doplnit, že dodávky léčiv z ústavních lékáren do nemocnic do svých analýz skutečně nezahrnul, neboť se jedná o službu určenou zcela odlišnému typu zákazníků. Na druhou stranu však Úřad nemohl nevzít v potaz prodej léčiv realizovaný ústavními lékárnami jednotlivým pacientům jako konečným spotřebitelům, který je součástí téhož produktového relevantního trhu, na kterém působí spojující se soutěžitelé.

VII. Shrnutí

90. Podstatou posuzovaného spojení soutěžitelů je získání kontroly nad společností Lékárny Lloyds a Lloyds Holding ze strany společnosti Česká lékárna. Úřad v průběhu správního řízení zkoumal, zda spojení bude mít za následek podstatné narušení hospodářské soutěže na relevantních trzích. Na základě analýzy trhu maloobchodního prodeje léčiv konečným spotřebitelům, jemu vertikálně předcházející oblasti klasické velkoobchodní distribuce léčiv a předpokládaných pravděpodobných dopadů spojení na tento trh zejména ve vztahu k určitým lokálním územím, podpořené stanovisky některých oslovených soutěžitelů, Úřad v průběhu první fáze řízení zjistil, že v důsledku uskutečnění spojení by mohlo dojít k podstatnému narušení hospodářské soutěže ve vztahu k relevantním trhům maloobchodního prodeje léčiv konečným spotřebitelům geograficky omezeným územím měst Frýdlant nad Ostravicí a Trutnov.
91. Za účelem odstranění obav Úřadu z tohoto narušení hospodářské soutěže účastník řízení přijal závazky ve prospěch zachování účinné hospodářské soutěže a navrhl Úřadu, aby jimi podmínil svoje povolení předmětného spojení.

³³ Viz Protokol z ústního jednání ze dne 22. 10. 2012, viz spis str. 596.

92. Po zvážení všech okolností případu a po analýze účastníkem řízení navržených závazků ve prospěch zachování účinné soutěže a jejich efektu na hospodářskou soutěž Úřad dospěl k závěru, že posuzované spojení soutěžitelů za podmínky splnění navržených závazků již nevzbuzuje vážné obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže na výše uvedených relevantních trzích.
93. Z tohoto důvodu Úřad rozhodl o povolení posuzovaného spojení soutěžitelů v souladu s § 17 odst. 4 věta třetí zákona tak, jak je uvedeno ve výroku, a ve stanovené lhůtě podle § 16 odst. 2 zákona vydává rozhodnutí, kterým posuzované spojení povoluje za podmínky splnění ve výroku uvedených závazků ve prospěch zachování účinné hospodářské soutěže.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení v souladu s § 152 odst. 1 a 4, ve spojení s § 83 odst. 1 a § 85 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat do 15 dnů od jeho oznámení rozklad, o kterém rozhoduje předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Rozklad se podává u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

Otisk úředního razítka

JUDr. Michal Petr, Ph.D.
místopředseda
pověřený řízením Sekce hospodářské soutěže

PM: 5. 11. 2012

Obdrží:

JUDr. Robert Neruda, PhD., advokát
Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář
Hilleho 1843/6
602 00 Brno